17. syyskuu 2026

Ringorm

Sjukdomsalstrare
Trichophyton verrucosum är en svamp som orsakar sjukdomen i nötkreatur. I Finland förekommer även andra svampsjukdomar hos husdjur.

Förekomst
Ringorm är en svampsjukdom hos nötkreatur, men den kan även smitta från nötkreatur till människa eller andra djur och vice versa (zoonos). Cirka 6 % av nötkreaturens hållplatser i Naseva är ringormspositiva, och under de senaste åren har sjukdomen spridits effektivt. Ringorm förekommer i olika delar av världen och är vanligare i Sverige och Danmark än i Finland.

Spridning
Ringorm sprids genom direktkontakt från djur till djur, men sporerna kan också spridas via djurtransporter, arbetsredskap och maskiner, kläder samt skadedjur och sällskapsdjur. Inomhus kan sporerna spridas med damm som transporteras via luftströmmar.

Svampsporerna kan överleva i ladugårdsmiljön i flera år; i svala och torra förhållanden, såsom i damm som samlats på byggnadskonstruktioner, upp till 10 år. Nötkreatur kan bära ringormssporer i pälsen i flera månader efter att symtomen har upphört.

Riskfaktorer
Sjukdomen kan spridas via människor, maskiner och arbetsredskap. God smittskyddspraxis och separata lastningsutrymmen minskar risken för smitta.

Inkubationstid
Från några veckor till några månader.

Typiska ringormsförändringar hos kalvar.

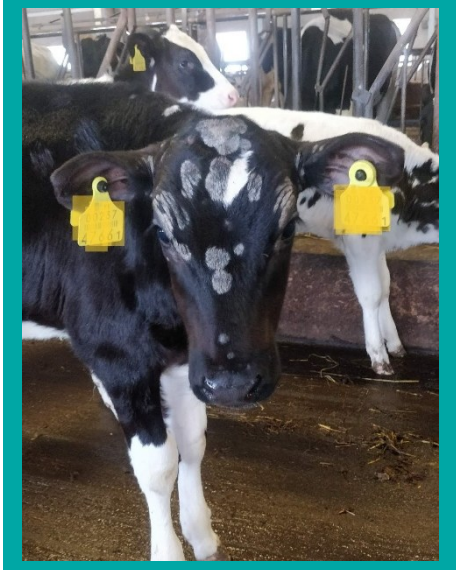

c. 6 %

av nötkreaturens hållplatser i Naseva är ringormspositiva

Eläinten terveys ETT ry
PL 221, 60101 SEINÄJOKI

etunimi.sukunimi@ett.fi
www.ett.fi

17. syyskuu 2026

Symtom hos nötkreatur

Ringorm syns på huden som runda, hårlösa fläckar som sprider sig från kanterna. Till en början är huden rödaktig men blir gradvis grå och skorpartad. Vanligen förekommer förändringarna på huvud- och halsområdet, men de kan även finnas på andra delar av kroppen.

Ringorm är enligt lagstiftningen en anmälningspliktig djursjukdom som ska rapporteras månadsvis.

Symptom hos människor

Ringorm är en zoonos och kan även smitta människor. Sjukdomen visar sig som ringformade, rodnade och välavgränsade hudförändringar, vars kanter ofta är framträdande och fjällande. Fläckarna kan också klia. Vid symtom ska man kontakta företagshälsovården.

Typiska symtom på ringorm hos en tjur.

Terapi

Det effektivaste sättet att bekämpa smittan är att inleda en sanering och vaccinera alla nötkreatur på gården två gånger mot ringorm. På så sätt hinner djuren inte utveckla kraftiga symtom. Därefter vaccineras alla kalvar som föds på gården samt inköpta djur under minst tre år efter att symtomen har upphört. Djur som insjuknat i ringorm kan behandlas med medel som är verksamma mot svampar och deras sporer (1:6 jodlösning eller annat preparat som är godkänt för användning på djurens hud och har effekt mot svamp.) 3–4 gånger med några dagars mellanrum, förutsatt att väderförhållandena och omgivningstemperaturen möjliggör behandlingen. Rengöring och desinfektion av ladugården är en viktig del av ringormssaneringen. Läs mer om ringormssanering.

Diagnos

Från ringormsförändringar kan skrapprov och borstprover tas. De diagnostiska metoder som används i Finland är PCR och svampodling.

Bekämpning

Ringorm är en sjukdom som bekämpas aktivt av näringen i Finland. Gårdarna uppmuntras att genomföra ringormssanering. Mer information finns på ETT:s webbplats om ringorm.

Eläinten terveys ETT ry
PL 221, 60101 SEINÄJOKI

etunimi.sukunimi@ett.fi
www.ett.fi